

Munsterblijzen. Q.82. (St.)

1. asta he:na mo spelvar xi:n hibz zr-of:
xi:nz - bari
2. mona kamarab is dr blumr gun bogit-of:
gun water ge:vr
3. alowail spinz zale:nux mermit:majin
4. gro. van izz laestax waerk
5. vptat sep kriez tz basemalt brut
6. da timarman-of: da sen nuwirker-hidana
splinnor in zanr verjer
7. da sepor legdr kan lepan of
8. indat fbrt k*o*s necks to zen
9. kumans ha:i kent // kino//
10. bo:s-ge:va:s fi:r penso:pento -
gle:zor (mv)- gle:sha-bi:r // ser yha(schend)
11. brig vstw*u*: kilo no:rthkri:ka-of: k*u*r
k*u*rx*u* // k*u*ks*u* // k*u*:k*o* (sleppruimen)
12. zo hibz mit hen va:v dra:i li:tr wzin
vutxadruryka-of: vutqeuuro
13. smgda mix bar*y*-of: k*o*dru qonumix
midana knipol
14. ix h*is*p son kni:gz*en*
15. veselururmt w*ij*t ha:i n*vi*il mi:i
ge*ri*:rt
16. ix bin bla:i dadax ni mitan mitxga:zo
bin-of: mitan mitxgeyn bin
17. ix h*is*p n*ig*duun hestz // gezmanz:
ix h*is*p...//
18. we:i hitat xaduun-de. waturo:n*ken*o:
o: s:nh*is*mp (2)
19. spin- spindagw*u*zo-ma ha:va busel
(weinig gebr.)
20. m*kl*arkzl-of: m*m*u*ts* midan klap(u)-
m*m*u*ts* (onder klap)-m*m*its (voeger dooroude
vrouwen gedragen)-bar*y*-bana-t (ontpassely, of
vat moeier)-onwe:- m*b*em- m*s*ampalgun-
m*s* kwa:kfruus (meerw.: kwa:kfru*z*)-
of: m*s* kwa:kart
21. de. k*iz*l-of: de. k*er*al (1; minder!)- k*at* m*hi*lo
builat ondersta buvra // da weert (weerd) //
22. ix sal dix (enk. vercrouw)-of: ix salux (enkela
leleed of meerw.)- krekkas k*z*:va // k*ral* (enkela) //
23. ix plant lit k*u*la: s*u*z pan o: v*br*z*u*:kr
24. hitub m*s* m*s* but-of: m*s* k*z*:t (minder)
g*ek*rigga // t*z*k*eb*:t (geluk) //
25. ge:fmix tw*z*i bre: ste:n - brider- brists
dad monyment-of: dat stande:tt-
ste: bur*u* name:u
26. da: val-of: da di:val-of: dn di:val-is
ni inden hi:i mal blizz-of: g*obli*z*u*
27. da: surukhendar xi:n mita me:i stat on dr
k*z*z gowis
28. ix kantv*u* ni k*u*vm*o*n*z*x fidix bin
29. da bi:i sto d*ri*nyka g*fr*in pap fan g*z*ratame:l
30. he:i kani w*z*reka gun-of: he:i kani gun
w*z*reka-ht he:i l*pa*:in-of: hit pa*in*ten k*el*
31. st*z*: k*eng* m*s* st*z*linde: be:son
32. ne:i m*its* he:i g*ols* w*z*tni m*z*i g*osp*u*z*u
33. hi:i - ix h*iba*l tur*z* k*z*:t (1)-of: tw*z*z -
of: tw*z*z k*z*z (2) - vptz x*er*u*z*z
34. da:i p*er* is nux n*z*zz wantu,zkt
nux m*s* w*z*ta k*u*ven in // meerw.: zen //
35. zo z*en* vurt t*z*zlt zen
36. zo hitam*z*sta zo g*z*zlt he:i l*pa*:in v*pu*zu
37. r*z*zlat nu:u*z* w*z*zlt brizz-of: z*al* nu:u*z*
w*z*zlt kur*u*ma
38. z*z*zister h*ila*zan m*z*lok k*z*zlt
39. da man mu*z* son v*ra*: b*z*zer*z* ma // beschermen
weinig gebrukt //
40. in da s*eld*z-of: da s*eld*z(2)-k*w*ims das
pri:i k*el* (veroudere)-of: das x*ov*:z*el*
41. he:i hit f*z*il k*el* omdat er st*z*zrik*z*
42. ne:i mu*z*ton du*z*re da hilafan hib*z*z
ge: da:ndar hilaf

45. heelp magens d'ad bld uplepto // hifol term
kaantsel; ook: Xhipos Xforhaf = ik heb me verheven - begeerd bij het heffen ||

46. Uzo met tsar i su vidazz vezraka

47. Zo spruyt virat wa: tata viraz enwidensup

48. den hovoni: r-of: da bz: mhwel, ker (reconstructie)
hal do bo: m grfalo

49. du:t festan-of: du: Xerstfisten- da vinder ta: (1)-of: bz: (2)

50. ebaginta bz ja vir da festamis-of: do vu: xmzs- da huamis-of: kv.: xmis- bluf- da respers

51. bitspre: - padogris- andere werk. niet gek.
mz bre: r- enbutram-of: en sni-of: enr kant- sme: ro

52. da: vro: r hitzr hur, ver lutom 2: fsna: ir

53. xa vjor (verouderd)-of: xa va: idz-of: zana pa: (ong)- hitom ris furver la nu furver, zel lutogun

54. ix h-patam 2: lyperij xa bz: t le stwaten bgun

55. xa:l vj:za vint mar ha: wi:nx-of: vint mar wi:nx ind dis lanta // valsa strick (valstricken)||

56. fida pit zni voil wi:st // xi:n (syn. bellemans)||

57. da: xwo: ste: b: be: dan urvra-of: ste: t ondan urvra // den hert||

58. in myt ist nu: tr: ha: t ver mits balta spuels

59. da: kas xis su: un-of: xis ver, lix-he
60. x trukst pj:z in zana stat

61. du:n-of: jonger: tu:n-of: vrijer jur-ver-
ku:mp xe-of: ku:mp xe-of: ku:mp xe-ha:
62. lsk jur-ver-z-of: alo jur-ver- nuda firmas

63. da ps:tar xa: x dad ver livant hi: or volvuk,
64. da zu: xs mix wol-of: da ho: smix wol gzi: en
mæ-of: mer-da za: xs necks tjegrinox

65. ge:sta vands: x (jonger)-of: ge:sta ha, js
(verouderd!) ni tz-ss-of: ni kz: espila

66. E:tsa za: z: lin ki:s

67. zana motce: r is keput - ha lig in pan

68. bissma waz:mendz: xawis-of: tis hajz
he:t xawis-of: tis he:b xawis van ds: x-
int tuz su:un di:zen ur vent // xit
(poet) - xa: x-of: zax (weinig gebruikt)||

69. dad mænks-of: dat fyrnsks- leptobet, zavas
70. du:va:z en bz in da kan

71. ix zo: wela-of: ix wwl- data fakti: r migma
bre:v bra: x

72. ix hispa: no man hat

73. ix kan mit xon terwif la:j-of: mensen
emgyun

74. nu:re da kafet-it span rat pj:z indr
nau: (1)-of: no: (1)- ka: x

75. ix h-lb: bit: z kurs- van ver danu: x al

76. da zu:vn van de hjenn is: o: z soldat xawis

77. wi:sta (enk)-of: wi:tz (beleefd of meer)-
ge:nz:ro: me: ker wi:na - mo bu:vx

78. da: rr: rr hba lan d:z

79. ix le:vr: vr ni ks fan-of: ix le:ftor gwurz
fan-of: gm vets (lor, flard) fan

80. t kint wur-of: wss- dvut z: t xade: p-of:
z: t xade: p (onger en minder) - wrr-of: wcs-
of: ook: z: zat kuss de: p

81. zana: gan in zana ur: z: lo:p

82. hir du:xters is mida hir zka do bz
Engogen vir br: ur mala ta pl: ks

83. dur:va:z sprue vt: z: ta: lidz

84. ho:du: x (deed)-of: ho zat- z: en strur vt
ur: of: ho legda he:l (schreuwende hand)

85. da mi:nz-of: da laj (verouderd!) zika
(praesens) ni ks as xælt in z: gdom // z hit
grzuka (heeft gezocht)||

86. hins mo:nt z: drz: x fand ndrs

87. de: we:χ-ø: da:i bɔ:n(minder)-lip krümp-
tig mon em we:χ du:va em // tig m slæ:χtɔ
bɔ:n (tis een slechte weg)!!
88. de buger,s haptχegun van an kus in to sleko
89. ix kux ferd kle:nr in trum-ø: tremkr
90. zo litte wrr kvt met qu:ø-ø: kvt in qu:ø
91. in da hi:la soj issedat bistr
92. mo sfer mu:t qu:ø kuna mire ka // de sfer
(de schutter-s-de schuttery)!!
93. kⁱt^g mⁱn numen hu:ø
94. ix wⁱst ni bruxəm^utχ u:n xi:øko
95. mo hi:lo halder is Xu:øt forbi:r
96. ix mu:s usblu:øt dⁱri:øjkⁱ vⁱr stⁱrkⁱ tr
wⁱldr
97. ix mut jⁱstanade:øta in da stal drⁱ:gⁱ
|ku:vur-dⁱ "varur (= hoeveel, duivenvoeden)
98. mo bru:r wrr mi:ø
99. dr mⁱlaglu:r mog me gru:tutur-ø:
m gru:utⁱ ro:ndo
100. da:i bⁱter mⁱlek is de:n n zee:ø:r si:kam
trix comit
101. vⁱr zo:nend: pⁱt kⁱra vⁱla in an u:ø
102. du:va velt neki up am ta xiga-krek-schy:ø
103. x he:mp nr.uts m mani:ta lⁱø:t
104. In itsⁱlⁱzⁱ xin be:øx wat fi:ø spa:ø
105. dursta durva up da:ø(1)-ø: da:ø(2)
106. e:n lo:m hibaⁱka stek fan da brixarⁱzⁱ
107. da mu:s ens nu:va us fⁱreⁱlo hi:ka // kira
(keuren))!!
108. hi:ø: is fan li:va kurⁱma midang yibus
|| gæls||
109. da:i di:ør is fan bi:ka ho:øt xmark
110. en gatra.ø(1)-ø: en gatra.ø(2)-vⁱro:
mu:t konr næ:
111. ix hip ha:ø: grⁱ:s yⁱxxæ:t mætwurgengyjuzⁱut
112. de bra.ø(1)-ø: de bro.ø(2)xibodet nu:
ba:di:r is fir to bo:ø
113. ba:ka-ig ba:k-dig barks-he:ba:k-
ba:kta:r-vⁱ:ba:k-a-ig ba:ga:d-dig ba:ga:d-
he:ba:ga:d-vⁱ:ba:ga:d-vⁱ:hi:ba:ga:kⁱ
114. bi:ø-iχ bi:-diχ bits-he:bit-vⁱ:bi:ø-
bi:ø-vⁱ:-iχ bu:vri-iχ hpxabu:s-bu:vri-
χⁱ χⁱ χⁱ
115. tⁱzⁱ kle:n mætⁱzⁱ fⁱ:n
116. dr kuns ha:ø e:ø kⁱri:øgm up ta mært
117. x hⁱctⁱχⁱ dator omⁱx svⁱ:dⁱγⁱko
118. da mox sa:ø:x dator galⁱh hⁱ:
119. du:va wrr vⁱif pra:ø:s // va:øf afondelijk
gebruikt zonder volgend subst.!!
120. ornder da:ø:k ligr vⁱrlⁱhⁱolo
121. twator xal seⁱlos kurⁱka-tⁱkurⁱgal
122. thuj is nu:ø:ri:n-tis nu:ømæris xomæ:t
123. majone:s mⁱka xⁱ mitan du:vrⁱ(1)-ø:
mita dijst (2)-van me:
124. dad bemkr xal da slæ:χ kuna wass
125. dr pastu:ør hit xⁱgr wⁱin
126. vⁱxa:øt hⁱu:øz e:øzⁱ fⁱxbra:nt // bra:øntⁱ!!
127. da mⁱslak spe:t vⁱutan vⁱjr van da ku:
128. de kistr lu:øt ferdⁱ kⁱri:øs // meow.
"kruis": kⁱri:økar!!
129. da bⁱra van dr kru:øwⁱzⁱ gal be:gn ornder
txewix
130. da twij prⁱssⁱ-ø: da:ø(1) jonger, minder
gebr) hu:mr nu brⁱuts
131. xiben smgru:n in blo:ghvt // inf. ho:ø-
gælsⁱ:grⁱ!!
132. da sa:ø(1)-ø:sⁱlⁱzⁱ(2)-is wat den-ø:zⁱ
get den || fla:||
133. da sⁱzⁱ likⁱ dik. // sna:ør (sneeuwen)!!
134. tⁱzⁱanⁱ:vⁱxts li:daⁱzⁱ nuⁱχⁱzⁱ:n hⁱp
135. ni:wpo:rt wⁱst wer en hⁱil na:ø(1)-ø:
no:ø(2)-stat
136. du:n-ig du:nat-dig de:øst-hⁱe: de:øtⁱ-vⁱ:
du:nat-gⁱ: du:bat-χⁱ du:nat-ig du:øt-

dig du:χst-of. dr du:χst (onbeklemd).
 he: du:χst-of. dr du:χst (onbekl.). VE-of: vr (onbed.)

du:tsst-ge: du:χts-ts du:χtsst-du:iχ
 iχtst-du:χtstmær-du:χtstmær

13. de:p-do: phlet-do: pfont-dsvds.tr
 13. duss-he: dvs.he: dvsd-he: ht
 Xduss

13. bin-igbn-digbin-of: dr bin.he: bin-
 VE: bin-ge: bin-zz bin-bin-
 bynter-ix hip χbunr

14. Local Landmaten: a bynder (zor.)-m
 ri: (ya.36)-m hlenri:

14. Local Waternamen: da mielabick
 (Molenbeek)-dr a:bick (Oudebeek) pln.
 vrima:bok-da hastilwa:zr (Kasteelwijer-
rijver)-dr grof (gracht).

De naam van deze gemeente in haar eigen dialect is mi-nster
De inwoners heten: e-ns van mi-nster (mannel)-of: e-rn van mi-nster(vr.)- of de la-j
van mi-nster

Hun bijnaam is: munsterkliets (Munsterkluit).
Aantal inwoners op 31-12-1947: 2155.

daaltoestand. De voorname wijken zijn: de Zijp (Corp) - de Slobben (Schieboom) - de Heide (Heide) - de Kornel (Kornel) - Eijk (Eik).

Er zijn slechts zeer geringe lokale verschillen. Het gehucht Eik ligt gedeeltelijk op het grondgebied Rijen en vormt samen met het Bokserse gehucht Heesveld (Heselt) een afzonderlijke parochie. Tussen Eik en Munster-dorp zijn er enkele verschillen, zo bv. Eik go:ro - Munster we:spa. Te Eik is t:²:st gewoon, te Munster is het verouderd en zegt men gewoonlijk k2:ts. Het Boelbaksche gehucht Heiken / Heicks sprekt eveneens Munsterbilger dialect.

De Munsterlieden zijn er een paar gezinnen waar Frans en een ander paar waar A.D.N. huistaal is. De lokale "rijverheid" is de groenten- en plantenhandel. Een groot gedeelte van de bevolking leeft ervan. In de laatste jaren nam het aantal werklieden steek toe ($\pm 55\%$ van de bevolking); vele arbeiders voeren echter wat af hebben hun groenten- en plantenbedrijf.

Zegslieden: 1. Sourbron Mathieu; 78 j.; hier geb.; Bakker-winkelier, verblijf altojd hier; V. en M. van hier; spreekt altijd dialect.
2. Schreurs Louis; 24 j.; geb. te Hasselt (moederhuis), sedert geboorte hier; onderwijzer; heeft behalve zijn studiejaren steeds hier verblijven; V. van Genk, M. van Bommershoven; spreekt buiten de school in de huiskring en met dorpsgenoten steeds Munsters dialect.